

STAVBA

1/2020

ČASOPIS PRO VŠECHNY, KTERÉ BAVÍ STAVĚNÍ A ARCHITEKTURA

Přístavba k rekreačnímu domu
Jižní Čechy
Huť architektury Martin Rajniš

Hvězdárna a pozorovatelna

Ke starému statku v jižních Čechách si investor přál přistavit prostor pro odpočinek a relaxaci. Prodloužili jsme hmotu jednoho křídla statku o polopruhlednou dřevěnou konstrukci ze smrku a modřínu. Přístavba je v základním tvarovém konceptu harmonickým pokračováním původního statku, ale ve struktuře a konstrukci kontrastní

transparentní dřevostavbou se zenovou atmosférou.

V přízemí je složené dřevo. Po točitých schodech vystoupáte do patra na lávku. Ta spojuje půdu staré budovy s podkrovím nové. V každé z nich je jediná místnost. Ve staré půdě hvězdárna a v nové přístavbě pozorovatelna.

OBSERVATORY AND LOOKOUT

The client wished to add space for rest and relaxation to an old farm in South Bohemia. We extended one wing of the farm with a semi-transparent wooden structure made of spruce and larch. In the basic shape conception, the extension is a harmonious prolongation of the original farm but, in terms of structure and construction, it is

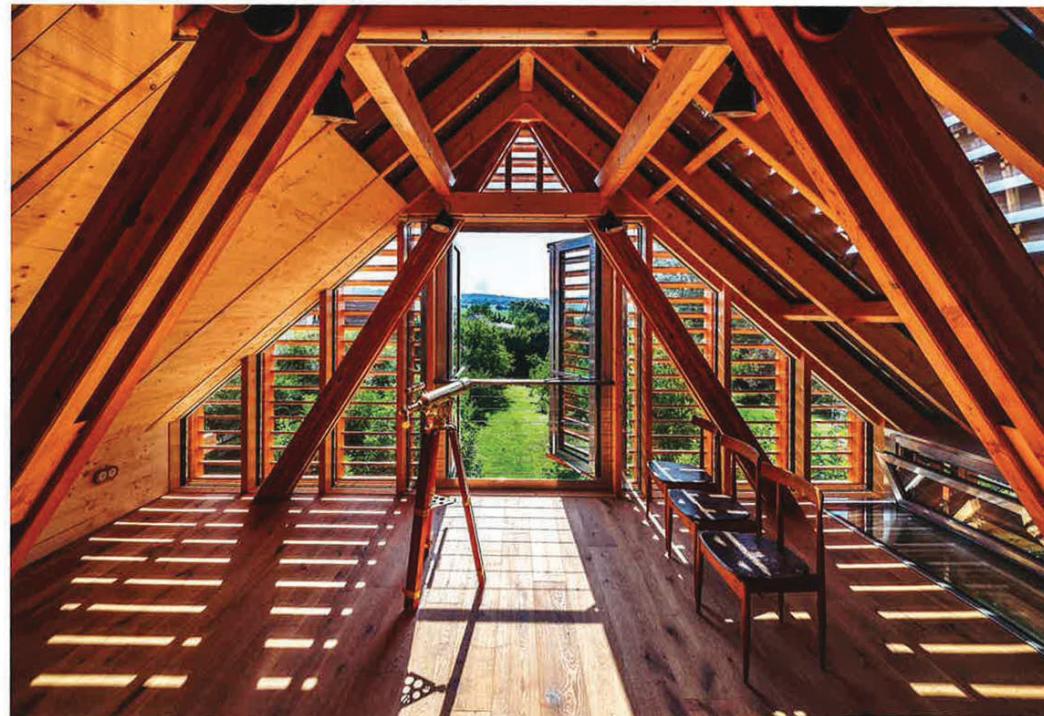
a contrasting wooden building with a Zen-like atmosphere. Its ground floor serves as a wood store. The spiral stairs lead to the upper floor to the footbridge, which is a connection between the old and new attics. Each attic has a single room: an observatory in the old one and a lookout in the new annex. In the lookout room, you can watch the surrounding landscape between

V pozorovatelné mezi prkny vnějšího stínení je vidět ven do okolní krajiny. Ve hvězdárně je šero a soukromí a světlo sem padá jen úzkým oknem. Část střechy se dle alespoň v noci odsunout a člověk může nerušeně pozorovat hvězdy.

AUTORSKÁ ZPRÁVA

the outer shading boards. The observatory is a dark and private room and light falls here only through a narrow window. Part of the roof can be pulled out at night and you can watch the stars undisturbed.

ARCHITECTS' REPORT

Přístavek na rozhraní

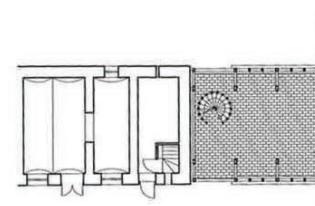
Jihočeské stavení, jehož přístavek byl realizován podle návrhu Huti architektury Martina Rajniše (HAMR), se nachází ve středu překvapivě zachovalé, utěšené rostlé vesnice rozprostřené v mírně kopcovité krajině. Nevelká obec o několika desítkách čísel popisných vyzářuje cosi uklidňujícího, něco, co člověku dojde okamžitě, aniž by nad tím musel přemýšlet. Zjištujete, že tady jsou věci (myšleno: boží muka, kaplička, statky, usedlosti, domy, výminky, stodoly, ploty, potok, rybník, polnosti, hájky, lesy) přesně tam, kde byt mají. Rozložení jednotlivých staveb působí, jako by jejich rozestupy byly dle výjimečně osvíceného urbanisty. Tak hladce jsou zapojeny do prostředí, že jež bylo ušetřeno modernistické devastaci související se zemědělskou velkovýrobou. Je patrné, že zde panuje shoda na základních věcech, platí nepsané zvyklosti, neboť vesnická komunita si váží místa, v jehož osídlení navazují na své předky. Slabší povahy můžou dokonce pocítit dojetí.

To takového prostředí architekti (spolu s Martinem Rajnišem jeho kolegové z Huti David Kubík a Tomáš Kosnar) vstoupili s vědomím, že nechtějí rušit archetypální kompozici stavení. Obytné a hospodářské křídlo domohradu vytvářejí písmeno „L“, svírají pravý úhel a vymezují území dvoru, který pokračuje v rozvolnění se do ovocné zahrady. Přístavek, zkonztruovaný převážně z odolného modřínového dřeva, bez ostrého předelu navazuje na hospodářskou část, je jejím přímým pokračováním siluetou i objemem a směruje na jih. Sehrává několik rolí. Přízemí je určeno pro ukládání dřeva na otopení, které tady může prosychat, dovnitř proudí mezerami mezi trámy čerstvý vzduch. Důležitým prvkem jsou posuvná vrata na západní a východní straně, která se dají hladce ovládat, protože jsou napojena na vodicí kolejnice zapuštěnou do betonových základů: zvládne to i dítě. Jedná se sice primárně o skladiste dřeva, ale ve své podstatě jde o mnohem variabilnější a patažmo

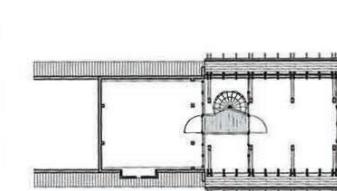
sufistikovanější prostor. Dovedeme si totiž představit, že by se v této části dalo v teplých měsících, jež v našich zeměpisných šířkách utěšeně přibývají, nocovat a naplnit si vychutnávat pobyt na čerstvém povětrí rozmléváném pouze soustavou lamel. Může tu být herna. Jsme zároveň uvnitř i venku.

Přístavek má také komunikační či logistické poslání. V blízkosti někdejší štírové zdi statku je věknuto točité schodiště, které Martin Rajniš vkládá do svých rozhleden. Je přehledné, kompaktní, poskytuje pevnou oporu, dobré vede kroky ve stoupání. Směruje do vyhlídky, která je již pod střešními stěnicemi lamelami opatřenou zasklením, takže se dá bez jakéhokoliv omezení celoročně využít. Podélné okno na podlaze umožňuje vizuální kontakt s přízemím a ještě víc odlehčuje už tak velmi nehmotně působící objekt. Konstrukční prvky vytvářejí důmyslnou skladbu minimalizující použity materiál, jež zároveň zůstává pevná a kompaktní, což je výsledek úzké spolupráce se Zbyněkem Šrůtkem, renomovaným expertem na progresivní dřevostavby.

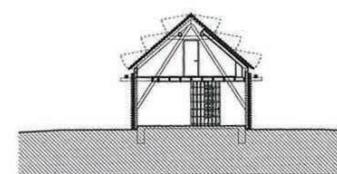
Po subtilní lávce se přechází do hvězdárny vzniklé v podkově hospodářského stavení. Investor je amatérský hvězdář, a protože je obec položena v oblasti dosud nezasazené světelným smogem, využívá této situace po setrnu v pozorování hvězd a během dne pro sledování krajiny, na dalekém horizontu jsou patrné severní výhonky šumavských vrcholků. Různé dalekohledy jsou umístěny ve hvězdárně i vyhlídce a architekti od samého počátku při orientování okenních otvorů měli na zřeteli, že musí navodit ideální podmínky pro privátní observatoř. Pozorovatelna byla zateplená, staré krovny byly očistěny a všechny stěny byly obloženy smrkovými prkny. Pod posuvatelným hvězdářským oknem je parapet sloužící jako věstavná dvouúrovňová lavice, jinak je interiér řešen bez bariér; zařízený střídme, aby nic nenarušovalo soustředění na podstatné

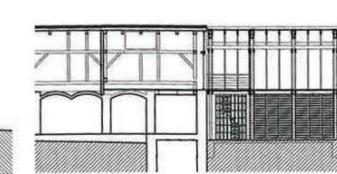
Půdorys 1. NP

Půdorys 2. NP

Rezy

STAVBA 1/2020

Místo stavby / Building location: Jižní Čechy
Autoři / Architects: Martin Rajniš, Tomáš Kosnar, David Kubík / Huť architektury Martin Rajniš
Spolupráce / Cooperation: PSK Tuzar – Jindřich Tuzar; TIMBERDESIGN – Zbyněk Šrůtek; fasáda Metrostav D3 – středisko fasády
Zastavěná plocha / Built-up area: 115 m²
Užitná plocha / Usable area: 100 m²
Obestavěný prostor / Enclosed volume: 360 m³
Projekt / Design phase: 2018
Realizace / Implementation: 2019
Foto: Aleš Jungmann